

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Marie Turkové a soudců JUDr. Dagmar Nygrínové a JUDr. Jiřího Pally v právní věci žalobce: **J. M.**, zast. Mgr. Dagmar Rezkovou Dřímalovou, advokátkou, se sídlem Muchova 9/223, Praha 6, proti žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**, se sídlem Křížová 25, Praha 5, o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 3. 11. 2011, č. j. 2 Ad 68/2011 - 15,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá**.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Zástupkyni žalobce Mgr. Dagmar Rezkové Dřímalové, advokátce, **se přiznává** odměna za zastupování ve výši 960 Kč, která jí bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

Odůvodnění:

Městský soud v Praze usnesením ze dne 3. 11. 2011, č. j. 2 Ad 68/2011 - 15, odmítl žalobu žalobce proti rozhodnutí žalované ze dne 11. 4. 2005, č. X, kterým byla zamítnuta žádost žalobce o částečný invalidní důchod pro nesplnění podmínek ustanovení § 40 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů.

V odůvodnění soud konstatoval, že se žalobce domáhal zrušení rozhodnutí žalované ze dne 16. 3. 2011, č. j. X, a všech jemu předcházejících rozhodnutí týkajících se plného invalidního důchodu. Soud usnesením ze dne 24. 5. 2011 ustanovil žalobci zástupkyni Mgr. Dagmar Rezkovou Dřímalovou, advokátku, která v doplnění žaloby navrhla také zrušení

rozhodnutí žalované ze dne 5. 2. 2009, č. X. Usnesením I. ze dne 25. 7. 2011 soud vyloučil řízení ve věci zrušení naposledy uvedeného rozhodnutí k samostatnému projednání. Napadené rozhodnutí žalované bylo žalobci doručeno dne 3. 5. 2005, jak vyplývá z doplnění žaloby, lhůta k podání žaloby proto uplynula dnem 3. 7. 2005. Žalobu, směřující proti tomuto rozhodnutí, podal žalobce dne 9. 4. 2011, tedy evidentně opožděně. Soud proto žalobu odmítl podle § 46 odst. 1 písm. b) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“).

Proti tomuto usnesení podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) včas kasační stížnost z důvodu podle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. Namítal zmatečnost napadeného usnesení a tvrdil, že se jeho zrušení nedomáhal, naopak požadoval navrácení jeho platnosti. Ta byla podle stěžovatele účelově zrušena ode dne 8. 2. 2005 protiprávním a nezákonným rozhodnutím žalované ze dne 5. 2. 2009, v němž žalovaná současně bez posouzení zdravotního stavu rozhodla, že stěžovatel není plně, ani částečně invalidní. Zdůraznil, že veškerá žalobou napadená rozhodnutí spolu úzce souvisí a měla být posouzena v jednom řízení. Dále odkázal na ručně psaný dokument přiložený ke kasační stížnosti a navrhl, aby Nejvyšší správní soud napadené usnesení zrušil a věc vrátil Městskému soudu v Praze k dalšímu řízení.

V ručně psaném dokumentu stěžovatel dále uvedl, že soud si vůbec neuvědomil specialitu věci, kdy žalobce je po celou dobu rozhodování žalované pod plnou mocí státu a současně pod plnou mocí Vězeňské služby České republiky. Soud stěžovatele diskriminoval v rozporu s Ústavou České republiky, čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod, čl. 6 Úmluvy a protokolu č. 1 k ní. Podle stěžovatele se jedná o diskriminaci nejhrubšího zrna, totální aroganci moci. Stěžovatel poukázal také na některá rozhodnutí Evropského soudu pro lidská práva.

Žalovaná se ke kasační stížnosti nevyjádřila.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadené usnesení v souladu s § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s. vázán rozsahem a důvody, které stěžovatel uplatnil v kasační stížnosti. Neshledal přitom vady podle § 109 odst. 3 s. ř. s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti. Stěžovatel v kasační stížnosti uplatnil důvod uvedený v § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s., podle kterého *kasační stížnost lze podat pouze z důvodu tvrzené nezákonnosti rozhodnutí o odmítnutí návrhu nebo o zastavení řízení.*

Kasační stížnost není důvodná.

Podle § 72 odst. 1 s. ř. s. *žalobu lze podat do dvou měsíců poté, kdy rozhodnutí bylo žalobci oznámeno doručením písemného vyhotovení nebo jiným zákonem stanoveným způsobem, nestanoví-li zvláštní zákon lhůtu jinou.*

Podle odst. 4 téhož ustanovení *zmeškání lhůty pro podání žaloby nelze prominout*.

Mezi účastníky řízení nebylo sporu o tom, že napadené rozhodnutí žalované bylo stěžovateli doručeno dne 3. 5. 2005, jak stěžovatel potvrzuje v textu doplnění žaloby ze dne 21. 7. 2011. Den doručení rozhodnutí žalované určil počátek zákonem stanovené

dvouměsíční lhůty pro podání žaloby. Tato lhůta marně uplynula v pondělí dne 4. 7. 2005, tedy první pracovní den následující po neděli 3. 7. 2005, na kterou připadl poslední den zákonné dvouměsíční lhůty.

Nejvyšší správní soud tak ve shodě s Městským soudem v Praze dospěl k závěru, že žaloba ze dne 2. 4. 2011, doručená Krajskému soudu v Praze dne 11. 4. 2011 je opožděná, neboť byla podána až po marném uplynutí zákonem stanovené lhůty, jejíž zmeškání nelze prominout.

Nezákonnost napadeného usnesení nelze spatřovat v tom, že se Městský soud v Praze při určení konce lhůty pro podání žaloby zmýlil o jeden den, když nezohlednil skutečnost, že dne 3. 7. 2005 byla neděle, a lhůta tudíž skončila až dne 4. 7. 2005. Toto pochybení však nemá žádný vliv na správnost závěru soudu, že žaloba byla podána opožděně (o pět let a devět měsíců).

Ze své konstantní judikatury k tomu Nejvyšší správní soud doplňuje, že *„[j]e-li žaloba podána opožděně, nemůže soud zkoumat, z jakých důvodů nebyla dodržena lhůta k podání žaloby, v důsledku jakých skutečností došlo k překročení lhůty, či kdo zmeškání lhůty zavinil. Soud nemůže svým rozhodnutím zmeškání lhůty prominout a žalobou napadené rozhodnutí věcně přezkoumat.“* (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 3. 2004, č. j. 1 Ads 4/2004 - 57, www.nssoud.cz).

Namítá-li stěžovatel, že se zrušení rozhodnutí žalované ze dne 11. 4. 2005 nedomáhal, Nejvyšší správní soud poukazuje na obsah žaloby ze dne 2. 4. 2011, ve které sám stěžovatel v návrhu rozsudku požaduje zrušit všechna rozhodnutí uvedená v článcích II., III. a IV. žaloby. Právě v článku IV. žaloby zmiňuje stěžovatel také rozhodnutí žalované ze dne 11. 4. 2005, jehož zrušení žádá i v závěrečném návrhu doplnění žaloby ze dne 21. 7. 2011. Zde výslovně navrhuje, aby bylo zrušeno rozhodnutí žalované ze dne 16. 3. 2011 včetně všech rozhodnutí žalované tomuto rozhodnutí předcházejících, jak jsou v doplnění žaloby výše uvedena, tedy včetně rozhodnutí ze dne 11. 4. 2005.

Nejvyšší správní soud proto nemohl přisvědčit tvrzení stěžovatele, že se nedomáhal zrušení rozhodnutí žalované ze dne 11. 4. 2005. To platí tím spíše za situace, kdy předmětným rozhodnutím nebylo stěžovateli vyhověno (žádost o částečný invalidní důchod byla zamítnuta pro nesplnění zákonných podmínek - stěžovatel nezískal potřebnou dobu pojištění), a v kasační stížnosti požadovaným *„navrácením jeho platnosti“* by tudíž stěžovatel ničeho nezískal.

K námitce stěžovatele, že veškerá žalobou napadená rozhodnutí spolu úzce souvisí a měla být posouzena v jednom řízení, Nejvyšší správní soud poukazuje na § 39 odst. 2 s. ř. s., který stanoví, že *směřuje-li jedna žaloba proti více rozhodnutím, může předseda senátu usnesením každé takové rozhodnutí vyloučit k samostatnému projednání, není-li společné řízení možné nebo vhodné.*

Pokud Městský soud v Praze usnesením ze dne 25. 7. 2011, č. j. 2 Ad 40/2011 - 42, vyloučil rozhodnutí žalované ze dne 11. 4. 2005, č. X, k samostatnému projednání, postupoval v souladu s citovaným ustanovením.

V této souvislosti lze Městskému soudu v Praze vytknout, že předmětné usnesení o vyloučení věci podrobněji neodůvodnil a neuvedl, v čem spatřuje vhodnost vyloučení věci k samostatnému projednání. Tato vada nicméně nepředstavuje důvod pro zrušení napadeného usnesení o odmítnutí žaloby, které je zcela správné a v souladu se zákonem. Z okolností případu je navíc zřejmé, že důvodem pro vyloučení věci byla zjevná opožděnost žaloby ve vztahu k rozhodnutí žalované ze dne 11. 4. 2005, předznamenávající odlišné procesní vyústění žaloby v této věci a žaloby proti rozhodnutí žalované ze dne 16. 3. 2011, č. j. X, která byla podána včas.

Namítá-li stěžovatel, že Městský soud v Praze odmítnutím žaloby porušil jeho právo na spravedlivý proces, vyjádřené v čl. 6 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, Nejvyšší správní soud nemůže této námitce přisvědčit. Zmíněný článek zaručuje každému právo na spravedlivé a veřejné projednání jeho záležitosti nezávislým a nestranným soudem, zřízeným zákonem, ovšem při splnění zákonem daných podmínek řízení, mezi které patří i včasné podání žaloby. Rozhodně tedy není v rozporu s čl. 6 odst. 1 této úmluvy, odmítne-li soud věcně projednat opožděnou žalobu. Podobně i Listina základních práv a svobod v čl. 36 odst. 4 ve vztahu k právu na soudní ochranu stanovuje, že podmínky a podrobnosti (tj. i procesní pravidla) upravuje zákon.

Stěžovatelem obecně namítanou zmatečnost Nejvyšší správní soud z obsahu soudního spisu nezjistil, neshledal ani porušení procesních předpisů nebo vady řízení, které by mohly mít za následek nezákonnost napadeného usnesení o odmítnutí žaloby. V soudním spisu Městského soudu v Praze nenašel Nejvyšší správní soud ani oporu pro nekonkrétní tvrzení stěžovatele o jeho diskriminaci soudem.

Dalšími námitkami se Nejvyšší správní soud nezabýval, neboť v řízení o kasační stížnosti proti usnesení o odmítnutí žaloby může přezkoumávat toliko správnost a zákonnost důvodů, pro které byla žaloba odmítnuta, a nikoliv správnost a zákonnost rozhodnutí nebo postupu žalované. Obdobně se Nejvyšší správní soud vyslovil též v rozsudku ze dne 5. 1. 2006, č. j. 2 As 45/2005 - 65, publikovaném ve Sbírce rozhodnutí Nejvyššího správního soudu pod č. 297/2004, www.nssoud.cz.

Nejvyšší správní soud uzavírá, že žalobu proti rozhodnutí žalované ze dne 11. 4. 2005 stěžovatel podal opožděně, napadené usnesení o odmítnutí žaloby není nezákonné ve smyslu ustanovení § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s., a proto Nejvyšší správní soud kasační stížnost proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 3. 11. 2011, č. j. 2 Ad 68/2011 - 15, jako nedůvodnou zamítl.

O nákladech řízení rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 a 2 s. ř. s. za použití ustanovení § 120 téhož zákona. Protože stěžovatel v řízení nebyl úspěšný a žalované právo na náhradu nákladů řízení nepřísluší ze zákona, bylo rozhodnuto tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Zástupkyni stěžovatele, ustanovené usnesením Městského soudu v Praze ze dne 24. 5. 2011, č. j. 2 Ad 40/2011 - 21, Nejvyšší správní soud přiznal odměnu za jeden úkon právní služby ve výši 500 Kč podle § 9 odst. 2 vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č.

177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů (písemné podání soudu týkající se věci samé podle § 11 odst. 1 písm. d) této vyhlášky) a režijní paušál podle § 13 odst. 3 advokátního tarifu ve výši 300 Kč za tento úkon. Zástupkyně stěžovatele dne 28. 2. 2012 doložila, že je plátcem daně z přidané hodnoty, a proto se podle § 35 odst. 8 s. ř. s. odměna zvyšuje o částku odpovídající této dani, která činí 20 % z částky 800 Kč, tj. 160 Kč. Zástupkyni stěžovatele bude vyplacena částka ve výši 960 Kč, a to z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 8. března 2012

JUDr. Marie Turková
předsedkyně senátu